

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2014. június 19.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — EUMSZ 45. cikk — 2004/38/EK irányelv — 7. cikk — A »munkavállaló« fogalma — Uniós polgár, aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést követő időszak által okozott fizikai korlátok miatt felhagy a munkával”

A C-507/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2012. november 8-án érkezett, 2012. október 31-i határozatával terjesztett elő az előtte

Jessy Saint Prix

és

a **Secretary of State for Work and Pensions,**

között,

az **AIRE Centre**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök (előadó), A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: M.-A. Gaudissart egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. november 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- J. Saint Prix képviseletében R. Drabble QC, M. Spencer solicitor megbízásából,
- az AIRE Centre képviseletében J. Stratford QC és M. Moriarty barrister, D. Das solicitor megbízásából,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében V. Kaye és A. Robinson, meghatalmazotti minőségben, segítők: B. Kennely és J. Coppel barristers,

* Az eljárás nyelve: angol.

- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna és M. Szpunar, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében C. Tufvesson, J. Enegren és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,
- az Autorité de surveillance AELE képviselőjében X. Lewis, M. Moustakali és C. Howdle, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. december 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a „munkavállalónak” az EUMSZ 45. cikk értelmében, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL L 247., 47. o.) 7. cikke értelmében vett fogalmának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a J. Saint Prix és a Secretary of State for Work and Pensions (a továbbiakban: Secretary of State) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya, hogy az utóbbi az előbbivel szemben megtagadta a jövedelemtámogatást.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2004/38 irányelv (2)–(4), valamint (31) preambulumbekzdésének szövege a következő:
 - „(2) A személyek szabad mozgása testesíti meg annak a belső piacnak az egyik alapvető szabadságát, amely olyan belső határok nélküli térség, amelyben a szabad mozgás az [EK-]Szerződés rendelkezéseinek megfelelően biztosított.
 - (3) Az uniós polgárság a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása kell, hogy legyen, mikor a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat gyakorolják. Ezért szükséges a külön a munkavállalókkal, az önálló vállalkozókkal, valamint a diákokkal és más inaktív személyekkel foglalkozó, meglévő közösségi jogi eszközök [helyesen: jogszabályok] egységes szerkezetbe foglalása és felülvizsgálata valamennyi uniós polgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának egyszerűsítése és megerősítése érdekében.
 - (4) A szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog ezen ágazonkénti és fragmentált megközelítésének orvoslása érdekében, valamint e jogok gyakorlásának megkönnyítése érdekében egyetlen jogalkotói aktusra van szükség, amely módosítja [a 2434/92/EGK rendelettel [HL L 245., 1. o.] módosított,] a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendeletet [HL L 257., 2. o.], és amely hatályon kívül helyezi a következő jogi aktusokat: a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1968. október 15-i 68/360/EGK tanácsi irányelv [HL L 257., 13. o.], a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás területén a tagállamok

állampolgárainak Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1973. május 21-i 73/148/EGK tanácsi irányelv [HL L 172., 1973.6.28., 14. o.], a tartózkodási jogról szóló, 1990. június 28-i 90/364/EGK tanács irányelv [HL L 180., 1990.7.13., 26. o.], a kereső tevékenységük folytatásával felhagyó munkavállalók és önálló vállalkozók tartózkodási jogáról szóló, 1990. június 28-i 90/365/EGK tanácsi irányelv [HL L 180., 28. o.] és a diákok tartózkodási jogáról szóló, 1993. október 29-i 93/96/EGK tanácsi irányelv [HL L 317., 59. o.].

[...]

(31) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szabadságokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. A chartában foglalt megkülönböztetés tilalmával összhangban a tagállamoknak ezt az irányelvet az ezen irányelv kedvezményezettjei közötti, nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallási vagy más meggyőződés, politikai vagy más vélemény, etnikai kisebbséghez való tartozás, vagyon, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális orientáció alapján való megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk.”

4 A 2004/38 irányelv 1. cikkének a) pontja a következőket írja elő:

„Ez az irányelv megállapítja:

a) az uniós polgárok és családtagjaik által a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket [helyesen: a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jognak az uniós polgárok és családtagjaik által történő gyakorlására vonatkozó feltételeket].”

5 Az említett irányelvnek a „Tartózkodás joga három hónapot meghaladóan” című 7. cikke (1) és (3) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban[...]

[...].

(3) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az az uniós polgár, aki a továbbiakban már nem munkavállaló vagy önálló vállalkozó, megtartja munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogállását a következő körülmények között:

a) ha baleset vagy betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált;

b) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy egy évnél hosszabb ideig alkalmazásban állt, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként;

c) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy az egy évnél rövidebb határozott időre kötött munkaszerződése lejárt, vagy kényszerű munkanélkülivé vált az első tizenkét hónapban, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként. Ebben az esetben a munkavállalói jogállás legalább hat hónapig fennmarad;

d) ha szakképzésben vesz részt. Hacsak nem vált kényszerű munkanélkülivé, a munkavállalói jogállás fennmaradásának feltétele, hogy a szakképzés a korábbi alkalmazással álljon kapcsolatban.”

6 Ugyanezen irányelv 16. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott. [...]

[...]

(3) A tartózkodás folyamatosságát nem érinti az évi hat hónapot meg nem haladó ideiglenes távollét, sem a kötelező katonai szolgálat miatti hosszabb távollét, sem a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó egyszeri távollét, amelyre olyan fontos okokból kerül sor, mint terhesség és szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása vagy szakképzés vagy másik tagállamba vagy harmadik országba történő kiküldetés.”

Az Egyesült Királyság joga

7 A jövedelemtámogatásra alkalmazandó szabályozást a társadalombiztosítási járulékokról és a társadalombiztosítási ellátásokról szóló 1992. évi törvény (Social Security Contributions and Benefits Act 1992), valamint a jövedelemtámogatásról szóló 1987. évi (általános) rendelet (Income Support (General) Regulations 1987) alkotja.

8 A jövedelemtámogatás olyan ellátás, amelyet a források függvényében nyújtanak különböző személyi kategóriáknak, melyek között az említett rendeletnek az 1B. melléklete 14. pontjának b) pontjával összefüggésben értelmezett 4ZA. cikke értelmében azok a nők is szerepelnek, akik „terhes[ek] volt[ak], kizárólag a szülés várható időpontjának hetét megelőző 11. héttől, valamint terhesség[ük]nek végétől számított tizenöt héten belül”.

9 Az említett ellátás nyújtása a társadalombiztosítási járulékokról és a társadalombiztosítási ellátásokról szóló 1992. évi törvény 124. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint többek közt előfeltételezi, hogy az ellátásban részesülő személy jövedelme ne haladjon meg egy meghatározott „alkalmazandó összeget”. Amennyiben ez az összeg nulla, az ellátást nem nyújtják.

10 A jövedelemtámogatásról szóló 1987. évi (általános) rendelet 7. mellékletének 17. pontja értelmében a „külföldi személy” tekintetében meghatározott alkalmazandó összeg nulla.

11 E rendelet 21AA. cikkének (1) bekezdése a „külföldi személy” fogalmát úgy határozza meg, hogy az „olyan kérelmező, akinek szokásos tartózkodási helye nem az Egyesült Királyságban van [...]”.

12 Az említett rendelet 21AA. cikkének (2) bekezdése szerint ahhoz, hogy valamely személyt úgy lehessen tekinteni, mint akinek szokásos tartózkodási helye az Egyesült Királyságban van, a jövedelemtámogatást kérelmező személynek e tagállamban „tartózkodási joggal” kell rendelkeznie.

13 Ugyanezen rendelet 21AA. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A kérelmező nem minősül külföldi személynek, ha

- a) a [2004/38] irányelv értelmében munkavállalónak minősül;
- b) ezen irányelv értelmében önálló vállalkozónak minősül;
- c) az a személy, aki ezen irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében megtartja az a) vagy b) pontban megjelölt helyzetet;

- d) az a személy, aki ezen irányelv 2. cikke értelmében az a), b) vagy c) pontban meghatározott személy családtagja;
- e) az a személy, aki ezen irányelv 17. cikkének erejénél fogva a huzamos tartózkodás jogával rendelkezik”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 14 J. Saint Prix francia állampolgár, aki 2006. július 10-én lépett be az Egyesült Királyságba, ahol – főleg segédtanárként – 2006 szeptember 1-jétől 2007 augusztus 1-jéig dolgozott. Ezt követően beiratkozott a londoni egyetemre, egy olyan tanfolyamra, amely lehetővé tette számára, hogy tanári alkalmassági bizonyítványt szerezzen, a tervezett tanulmányok 2007. szeptember 17-től 2008. június 27-ig tartottak.
- 15 Ezen időszak során J. Saint Prix terhes lett, a szülés várható időpontja 2008. június 2. volt.
- 16 J. Saint Prix 2008. január 22-én – azt remélve, hogy egy középiskolában állást találhat – nyilvántartásba vetette magát egy állásközvetítő ügynökségnél, és 2008. február 1-jével abbahagyta a londoni egyetem tanfolyamát, melyen addig részt vett. Mivel középiskolai állás nem állt rendelkezésre, óvodákban dolgozott helyettesítőként. J. Saint Prix azonban 2008. március 12-én, amikor közel hat hónapos terhes volt, felhagyott ezekkel az állásokkal, mivel az óvodás gyerekek ellátásához kapcsolódó munka túl kimerítővé vált számára. Néhány napon keresztül keresett a terhességének jobban megfelelő munkát, de sikertelenül.
- 17 2008. március 18-án, tehát a szülés várható időpontját tizenegy héttel megelőzően jövedelemtámogatás iránti kérelmet nyújtott be. Mivel e kérelmet a Secretary of State 2008. május 4-én elutasította, J. Saint Prix fellebbezést nyújtott be a First-tier Tribunalhoz.
- 18 2008. augusztus 21-én, tehát három hónappal az után, hogy gyermeke a szülés várható időpontja előtt megszületett, J. Saint Prix ismét munkába állt.
- 19 2008. szeptember 4-én a First-tier Tribunal helyt adott J. Saint Prix fellebbezésének. 2010. május 7-én azonban az Upper Tribunal helyt adott a Secretary of State e határozattal szemben benyújtott fellebbezésének. Mivel a Court of Appeal e határozatot helyben hagyta, J. Saint Prix a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult.
- 20 Ezen utóbbi bíróságban az a kérdés merült fel, hogy az olyan terhes nő, aki a terhessége miatt átmenetileg abbahagyja a munkát, a munkavállalóknak az EUMSZ 45. cikkben előírt szabad mozgása, valamint a 2004/38 irányelv 7. cikkében biztosított tartózkodási jog tekintetében „munkavállalónak” minősül-e.
- 21 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy sem az EUMSZ 45 cikk, sem az említett irányelv 7. cikke nem határozza meg a „munkavállaló” fogalmát.
- 22 Az említett bíróság tehát lényegében úgy véli, hogy bár ezen irányelv elfogadásakor az uniós jogalkotónak a meglévő jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat egységes szerkezetbe foglalása volt a szándéka, az ezen elfogadásakor kifejezetten számba nem vett helyzetekre tekintettel nem kívánta kizárni a munkavállaló fogalmának későbbi fejlődését. Ezért a Bíróság – az olyan különleges körülményekre tekintettel, mint amelyek a terhességet és a szülést közvetlenül követő időszakot jellemzik – határozhat úgy, hogy e fogalmat kiterjeszti az olyan terhes nőkre, akik ésszerű időtartamra felhagynak a munkával.

23 E körülmények között a Supreme Court of the United Kingdom úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni a [2004/38] irányelv 7. cikkében a »munkavállalók« számára biztosított tartózkodási jogot, mint amely csak azokra alkalmazandó, akik i. fennálló munkavisztonnyal rendelkeznek, ii. (legalábbis bizonyos körülmények között) munkát keresnek, vagy iii. a 7. cikk (3) bekezdésben foglalt kiterjesztések alá tartoznak, vagy a cikket úgy kell értelmezni, mint amely nem zárja ki olyan további személyek elismerését, akik annak alkalmazásában »munkavállalók« maradnak?
2. a) Az utóbbi válasz esetén az említett tartózkodási jog kiterjed-e arra a nőre, aki a terhesség előrehaladott szakasza (valamint a szülés) által okozott fizikai korlátok miatt ésszerű okokból felhagy a munkával vagy a munkakereséssel?
- b) Ha kiterjed, esetében alkalmazható-e a nemzeti jog arra vonatkozó előírása, hogy mikortól ésszerű felhagynia ezekkel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 24 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseivel, amelyeket együttesen célszerű vizsgálni, lényegében arra vár választ, hogy az uniós jogot, és különösen az EUMSZ 45. cikket, valamint a 2004/38 irányelv 7. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan nő, aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést követő időszak által okozott fizikai korlátok miatt felhagy a munkával vagy a munkakereséssel, az említett cikkek értelmében megtartja a munkavállalói minőségét.
- 25 E kérdések megválaszolásához először is emlékeztetni kell arra, hogy az említett irányelv (3) és (4) preambulumbekkezdéséből következik, hogy annak célja az uniós polgároknak a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való alapvető és egyéni jogára vonatkozó, ágazatonkénti és fragmentált megközelítésnek a meghaladása annak érdekében, hogy e jog gyakorlását megkönnyítse egy egységes jogszabály megalkotásával, amely egységes szerkezetbe foglalja és felülvizsgálja az ezen irányelvet megelőző uniós jogi jogszabályokat (lásd ebben az értelemben: Ziolkowski és Szeja ítélet, C-424/10 és C-425/10, EU:C:2011:866, 37. pont).
- 26 E tekintetben a 2004/38 irányelv 1. cikkének a) pontjából következik, hogy ezen irányelv célja az említett jog gyakorlására vonatkozó feltételeknek a meghatározása, amelyek között a három hónapos időtartamot meghaladó tartózkodás vonatkozásában többek között szerepel az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt azon feltétel, amely szerint az uniós polgár a fogadó tagállamban megtartja munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogállását (lásd ebben az értelemben: Brey-ítélet, C-140/12, EU:C:2013:565, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Az említett irányelv 7. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a 7. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásában az az uniós polgár, aki a továbbiakban már nem munkavállaló vagy önálló vállalkozó, különleges körülmények között megtartja munkavállaló jogállását, nevezetesen akkor, ha baleset vagy betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált, ha bizonyos esetekben kényszerű, munkanélkülivé vált, vagy ha meghatározott körülmények között szakképzésben vesz részt.
- 28 Márpedig meg kell állapítani, hogy a 2004/38 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése nem említi kifejezetten az olyan nő helyzetét, aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülés által okozott fizikai korlátok miatt különleges helyzetben van.

- 29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a terhességet egyértelműen meg kell különböztetni a betegségtől abban az értelemben, hogy a terhesség egyáltalán nem hasonlítható egy kórállapothoz (lásd ebben az értelemben: Webb-ítélet, C-32/93, EU:C:1994:300, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Következésképpen az olyan nő, aki J. Saint Prix-hez hasonló helyzetben van, és aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést követő időszak miatt ideiglenesen felhagy a munkával, a 2004/38 irányelv 7. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében nem minősülhet betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált személynek.
- 31 Nem következik azonban sem az említett irányelv 7. cikkének összességéből, sem pedig ugyanezen irányelv egyéb rendelkezéséből, hogy ilyen körülmények között az az uniós polgár, aki az említett cikkben előírt feltételeknek nem felel meg, emiatt szisztematikusan elveszíti az EUMSZ 45. cikk értelmében vett „munkavállalói” jogállását.
- 32 Az említett irányelvet megelőző uniós jogi jogszabályoknak az irányelv által szándékolt egységes szerkezetbe foglalása ugyanis, amely kifejezetten arra törekszik, hogy megkönnyítse az uniós polgároknak a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának a gyakorlását, önmagában nem korlátozhatja a munkavállaló EUM-Szerződés értelmében vett fogalmának a hatályát.
- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a „munkavállalónak” az EUMSZ 45. cikk értelmében vett fogalmát kiterjesztően kell értelmezni, mivel az az EUM-Szerződés által előírt alapvető jog hatályát határozza meg (lásd ebben az értelemben: N.-ítélet, C-46/12, EU:C:2013:97, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 A Bíróság ebből a szemszögből állapította meg, hogy a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó jogát igénybevevő és a lakóhelyétől eltérő tagállamban kereső tevékenységet folytató minden tagállami állampolgár – lakóhelyétől vagy állampolgárságától függetlenül – az EUMSZ 45. cikk hatálya alá tartozik. (lásd különösen: Ritter-Coulais-ítélet, C-152/03, EU:C:2006:123, 31. pont, és Hartmann-ítélet, C-212/05, EU:C:2007:437, 17. pont).
- 35 A Bíróság így módon állapította meg azt is, hogy az EUMSZ 45. cikk keretében azt a személyt kell „munkavállalónak” tekinteni, aki meghatározott ideig szolgáltatásokat végez egy másik személy érdekében és annak utasítása szerint, amely ellenében díjazásban részesül. Amikor a munkaviszony véget ért, az érintett elvileg elveszíti a munkavállalói minőségét, ezt ugyanakkor úgy kell érteni, hogy egyrészt ez a minőség bizonyos hatásokkal járhat a munkaviszony megszűnése után, és hogy másrészt azt a személyt, aki ténylegesen munkát keres, munkavállalónak is kell tekinteni (Caves Krier Frères ítélet, C-379/11, EU:C:2012:798, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Ezért – a jelen ügy tekintetében – hangsúlyozni kell, hogy a munkavállalók szabad mozgása magában foglalja a tagállami állampolgárok azon jogát, hogy a többi tagállam területén szabadon mozogjanak, és munkakeresés céljából ott tartózkodjanak (lásd különösen: Antonissen-ítélet, C-292/89, EU:C:1991:80, 13. pont).
- 37 Következésképpen az EUMSZ 45. cikk értelmében vett munkavállalónak minősülés, valamint az e jogállásból származó jogok nem szükségszerűen függnak attól, hogy fennáll-e munkaviszony, vagy az ténylegesen folytatódik-e (lásd ebben az értelemben: Lair-ítélet, 39/86, EU:C:1988:322, 31 és 36. pont).
- 38 E körülmények között az Egyesült Királyság Kormányának véleményével ellentétben nem állítható, hogy a 2004/38 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a körülményeket, amelyek között az olyan migráns munkavállaló, aki többé nem rendelkezik munkavissonnyal, továbbra is részesülhet az említett jogállásban.

- 39 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, és az alapügy felei sem vitatják, hogy J. Saint Prix az Egyesült Királyság területén kereső tevékenységet folytatott azt megelőzően, hogy a gyermeke születését kevesebb, mint három hónappal megelőzően a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést közvetlenül követő időszak által okozott fizikai korlátok miatt felhagyott a munkával. J. Saint Prix a gyermeke születése után három hónappal ismét munkába állt anélkül, hogy a kereső tevékenység megszakadásának időszaka során e tagállam területét elhagyta volna.
- 40 Márpedig az a tény, hogy az említett korlátok egy nőt arra kényszerítenek, hogy a fizikai erőnlét visszaszerzéséhez szükséges időszakon át a munkavállalói tevékenységét abbahagyja, főszabály szerint nem olyan jellegű, hogy megfosztaná e személyt az EUMSZ 45. cikk értelmében vett „munkavállalói” minőségtől.
- 41 Az a körülmény ugyanis, hogy az ilyen személy néhány hónapon keresztül nem volt jelen a fogadó tagállam munkaerőpiacán, nem jelenti azt, hogy a személy többé nem tartozik e piacra ezen időszak során, feltéve, hogy a szülést követő ésszerű határidőn belül visszatér az állásába, vagy más állást talál (lásd analógia útján Orfanopoulos és Oliveri ítélet, C-482/01 és C-493/01, EU:C:2004:262, 50. pont).
- 42 Annak meghatározásához, hogy a szülés és a munkába való visszatérés között eltelt idő ésszerűnek tekinthető-e, a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv (HL L 348., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 110. o.)16. cikke (1) bekezdésének értelmében) 8. cikke értelmében az érintett nemzeti bíróságnak az alapügy valamennyi sajátos körülményét, valamint a szülési szabadság tartamára irányadó nemzeti szabályokat kell figyelembe vennie.
- 43 A jelen ítélet 41. pontjában leírt megoldás megfelel az EUMSZ 45. cikk azon céljának, mely annak lehetővé tételére irányul, hogy a munkavállaló más tagállamok területén szabadon mozoghasson, és munkavégzés céljából ott tartózkodhasson (lásd: Uecker és Jacquet ítélet, C-64/96 és C-65/96, EU:C:1997:285, 21. pont).
- 44 Amint ugyanis az Európai Bizottság állítja, az uniós polgárt visszatartaná a szabad mozgáshoz való jogának a gyakorlásától az, ha abban az esetben, ha a fogadó államban terhes lenne, és emiatt – akár csak rövid időtartamra is – felhagyna a munkavégzéssel, az ezen államban fennálló munkavállalói minőségének az elvesztését kockáztatná.
- 45 Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog az anyaság miatt különleges védelmet biztosít a nőknek. Ennek keretében meg kell állapítani, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (3) bekezdése azt írja elő, hogy a fogadó tagállam területén való, öt éven át tartó folytonos tartózkodás számítása tekintetében, amely tartózkodás az uniós polgár számára lehetővé teszi azt, hogy e területen huzamos tartózkodási jogot szerezzen, e tartózkodás folytonosságát nem érinti többek között a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó távollét, amelyre olyan fontos okokból kerül sor, mint terhesség és szülés.
- 46 Márpedig az említett védelem miatt, ha az olyan fontos esemény által indokolt távollét, mint a terhesség vagy a szülés, nem érinti az említett jog megszerzéséhez szükséges, a fogadó tagállamban fennálló, öt éven át tartó tartózkodás folytonosságát, akkor a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést közvetlenül követő időszak által okozott fizikai korlátok, amelyek egy nőt arra kényszerítenek, hogy átmenetileg felhagyjon a munkával, még kevésbé okozhatják azt, hogy e nő elveszítse a munkavállalói minőségét.
- 47 A fenti megfontolások összességére tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy az olyan nő, aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést követő időszak

által okozott fizikai korlátok miatt felhagy a munkával vagy a munkakereséssel, e cikk értelmében megtartja a „munkavállalói” minőségét, feltéve, hogy a gyermeke megszületését követő ésszerű időn belül visszatér az állásába, vagy más állást talál.

A költségekről

- 48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy az olyan nő, aki a terhesség előrehaladott szakasza, valamint a szülést követő időszak által okozott fizikai korlátok miatt felhagy a munkával vagy a munkakereséssel, e cikk értelmében megtartja a „munkavállalói” minőségét, feltéve, hogy a gyermeke megszületését követő ésszerű időn belül visszatér az állásába, vagy más állást talál.

Aláírások